



سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

فرست نسخ خطی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

جلد ۵۲

از شماره ۱۸۷۰۱ تا ۱۹۰۰۰

تألیف:

ناهید باقری خرم‌دشتی

بانظارت

معاونت کتابخانه ملی

اداره کل کتاب های خطی و نادر

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

۱۳۹۷

فهرست نویسی پیش از انتشار کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	کتابخانه ملی ایران
عنوان و نام پدیدآور	فهرست نسخ خطی کتابخانه ملی ایران / فراهم آورنده عبدالله انوار... [و دیگران]
مشخصات نشر	تهران: کتابخانه ملی ایران، ۱۳۶۵ -
مشخصات ظاهری	ج
شابک	دوره: ۹۷۸-۹۶۴-۴۴۶-۰۴۷-۰ / جلد: ۹۷۸-۹۶۴-۴۴۶-۵۵۲-۹-۵۴
یادداشت	ص.ع، به انگلیسی: National Library of Iran. A catalogue of the manuscripts in the national library of Iran
یادداشت	جلدهایی از کتاب حاضر تحت عنوان «فهرست نسخ خطی کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران» و «فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران» نیز منتشر شده است.
یادداشت	چاپ اول جلد نخست از کتاب حاضر در سال ۱۳۴۳ تحت عنوان «فهرست نسخ خطی کتابخانه ملی» توسط وزارت فرهنگ و هنر منتشر شده است.
یادداشت	کتابخانه ملی ایران از سال ۱۳۶۹ به کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران واژ سال ۱۳۸۱ به سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران تغییر نام یافته است.
داشته	ج ۵۴ (چاپ اول: ۱۳۹۶) (فیا)
مقدمت	ج ۵۴ از شماره ۱۸۷۰۱ تا ۱۹۰۰۰ / تألیف: ناهید باقری خرم‌دشتی
موضوع	نسخه‌های خطی فارسی * فهرست‌ها
موضوع	نسخه‌های خطی عربی * فهرست‌ها
موضوع	های خطی * ایران * تهران * فهرست‌ها
شناسه افزوده	آر.ا. پدیده‌الله، ۱۳۰۳ -، گردآورنده
شناسه افزوده	بخانه ملی ایران
شناسه افزوده	سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران
رده بندی کنگره	۲۲۱/۰۷۲۵ Z
رده بندی دیویی	۰۱۱/۳۱
شماره کتابشناسی ملی	۶۵-۱۱

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۴۶-۵۵۲-۹-۵۴



سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

فهرست نسخ خطی سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران (جلد ۵۴)

تألیف: ناهید باقری خرم‌دشتی

ناشر: انتشارات سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

شمارگان: ۵۰۰ نسخه / چاپ اول ۱۳۹۷

چاپ و صحافی: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

مهدی ادیبی

ناظر فنی: پرویز بختیاری

صفحه آرای: پروین دالوند

بها: ۵۴۰۰۰۰ ریال

نشانی: تهران، بزرگراه شهید حقانی (غرب به شرق)، بعد از ایستگاه مترو، بلوار کتابخانه ملی

دفتر فروشگاه: ۸۱۶۲۳۳۱۵ / دورنگار: ۸۱۶۲۳۳۰۱

وبگاه: www.nlai.ir / پست الکترونیک انتشارات: Publication@nlai.ir

سخن نخست

به نام آن که جان را فکرت آموخت

الحمد لله الذی انزل علی عبده الکتاب و لم یجعل له عوجا

نسخه‌های خطی آینه تمام‌نمای پیشینه فرهنگی یک ملت است. دست‌نوشته‌های برجای مانده از پیشینیان ایران اسلامی خود دلیل محکمی بر برخورداری این مرز و بوم زرخیز از هویت درخشان و غنی فرهنگی است. بزرگانی چون: فارابی، ابن سینا، خوارزمی، خیام، ابوریحان بیرونی، رازی و صدها اندیشمند دیگر ایرانی که چون ستارگانی در آسمان دانش بشری می‌درخشیدند و از افتخارات جامع ما به شمار می‌آیند. نادره‌هایی که گنجینه‌های ستبری از معارف بشری را در دست‌نوشته‌های خود برای همگان به یادگار گذاشتند. اما بدیهی است که نخستین گام در مسیر بهره‌برداری از این ذخایر گرانبها شناسایی آنها در قالب فهرست‌های نسخ خطی است.

فهرست‌نویسان نسخه‌های خطی در ایران از سال ۱۳۰۵ ش، گام در مسیر تدوین فهرست‌ها گذاشته‌اند. هر فهرست‌نویس با تکیه بر نحو، دانش، خود در زمینه نسخه‌شناسی و کتاب‌شناسی، به تدوین فهرست خود پرداخته است. به همین دلیل، رنگ و بوی متفاوتی در این فهرست‌ها یکسان نیست.

کتابخانه ملی در مقام کتابخانه مادر، از جمله نخستین کتابخانه‌هایی بود که اقدام به انتشار فهرست مدون و استاندارد از مجموعه نسخ دست‌نویس خود کرد. این اقدام ارزشمند با رهنمودهای زنده یادان ایرج افشار، مجتبی مینوی، محمد معین و همت دکتر مهدی محقق آغاز شد و با پشتکار عالمانه استاد سید عبدالله انوار در نگارش نخستین فهرس، لباس نشر پوشید و با تلاش دیگر فهرست‌نگاران ادامه یافت.

با بازنگری شیوه‌های پیشین و با رویکرد جدی به روش‌های نوین ارائه اطلاعات و فهرست‌نگاری، کاربرگه جدیدی طراحی شد و فهرست نسخه‌های این کتابخانه از جلد پانزده به بعد بر اساس آن تدوین گردید که به طور طبیعی با شیوه معمول تفاوت داشت و از این رو با نگاه انتقادی شماری از فهرست‌نگاران روبرو شد.

امید است با استفاده از نظرات و انتقادات مفید و سازنده استادان و با همفکری و تبادل نظر متخصصان حوزه‌های فهرست‌نویسی و اطلاع‌رسانی بتوان در یافتن شیوه علمی در فهرست‌نویسی نسخه‌های خطی گام‌های مؤثرتری برداشت.

و الحمد لله الذی ارسل الینا رسولا حامل کتاب و کتابه ام الکتاب و السلام علی من اتبع سبيله و کتابه

سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران

اداره کل کتاب‌های خطی و نادر